

SLOVENŠČINA 4

Z BESEDO DO BESEDE

Zbirka nalog

REŠITVE

Mladinska knjiga
ZALOŽBA

1. SKLOP

Z BESEDAMI RAZUMEM SVET

BESEDILO POLITIČNE PROPAGANDE

1.

- A** Besedilo 1:
Tvorec: Konfederacija sindikatov javnega sektorja idr.
Naslovnik: splošna javnost
Besedilo 2:
Tvorec: skupina/gibanje Skupaj ZA
Naslovnik: volivci Občine Slovenske Konjice
- B** demonstracij; solidarnost/več delovnih mest/socialno državo; (lokalnih) volitev; Skupaj ZA
- C** delovna mesta
- C** Vplivanjska vloga.
- D** Slogan 1. besedila: Za solidarno Slovenijo
Slogan 2. besedila: Skupaj zmoremo in smo za
Po smislu.
- E** Besedilo 1: karikatura/risba, različna barva črk, velikost in vrsta črk, krepki tisk ...
Besedilo 2: različna barva črk, fotografije kandidatov, velikost in vrsta črk, okvirčki ...
- F** Pomen karikature: Po smislu, npr. vpliven mož bo pohodil navadne ljudi, ki se borijo za življenje.
Povezanost s temo oglasa: Po smislu, npr. država s svojo socialno politiko uničuje ljudi, državljanje.

G *Po smislu.*

2.

- A** Facebooku; Twitterju; Instagramu
- B** Možnih je več različnih rešitev.
- C** Možnih je več različnih rešitev.
- C** *Po smislu.*

3. *Po smislu.*

4. *Po smislu.*

TVORJENOST BESED

1. Možnih je več različnih rešitev.
2. B. V.; 7. aprila 2018; spletni strani www.rtvlo.si; bralcem/obiskovalcem te spletne strani
3. Tema besedila: Preverjanje identitete naročnikov političnih oglasov pri Facebooku.
Namen besedila: Bralce obvestiti o novem ukrepu pri delovanju Facebooka.
4. 3. in 4. odstavek: Razlaganje; ker tvorec razlaga, zakaj so sprejeli nov ukrep in kako bo ta deloval.

5. odstavek: Pripovedovanje; ker tvorec pripoveduje o preteklih težavah družbenega omrežja.

5. *Po smislu.*

6. razkritje: -krit-; raz-, -je; kritje, skriti, odkrit ...
prebivalci: -biv-; pre-, -alci (-alec); bivati, bivak, prebivati ...
uporabnik: -rab-; u-, po-, -nik; raba, uporabiti, zlorabiti ...
otežiti: -tež-; o-, -iti; teža, utež, težek ...
soglasje: -glas-; so-, -je; glas, glasen, uglasiti ...

7.

- A** zl-, -rab-
- B** zlo, zlodej, zlonameren, zlovešč, zločin, uporabnik, izrabiti, raba, poraba
- C** zlo
- C** Tvorjenke z enodelno podstavo: zloba, zlobnež, zloben
Tvorjenke z dvodelno podstavo: zlonameren, zloraba, zloglasen
- D** Pripono.
Izpeljanka.
- E** zloba; tak, ki ima (v sebi) zlobo; podstavo; tak, ki ima (v sebi)
- F** zlobnež; zlobnica; zlobno; zlobnost; zlobnejši
- G** tak, ki ima zle namere; tak, ki je na zlem glasu; zla raba
zloženke; dvodelna; medpono

H 3, 4, 1, 2

8.

- A** ustanovitelj: ta, ki ustanovi; ustanov-; -itelj
uporabnik: ta, ki uporabi; uporab-; -nik
prebivalec: ta, ki prebiva; prebiv-; -alec
oglaševalec: ta, ki oglašuje; oglašev-; -alec
naročnik: ta, ki naroči; naroč-; -nik
plačnik: ta, ki plača; plač-; -nik
novinar: ta, ki dela/piše novine; novin-; -ar

B izpeljanke; pripona

C učitelj, reditelj, pokrovitelj ...; pravnik, sodnik, bolnik ...; prevajalec, igralec, snemalec ...; tesar, vrtnar, grobar ...

9. politični; izigravanje; glavni; verodostojnost; dovoljenje; predsedniški

10. vrstni; zemljepisnega lastnega imena; malo; tak, ki je v zvezi z Britanijo

11. Skladenjska podstava: tak, ki je v zvezi z množico
Premena: c → č

12.

A *Po smislu, npr.:* Ustanova, ki javnosti zagotavlja informacije in spremlja dogajanje doma in po svetu.

B Skladenjska podstava: taka, ki je v zvezi s tiskom
Po smislu.

C tiskar; tisk-; -ar; izpeljanka
tiskarjev; tiskar(j)-; -ev; izpeljanka

tak, ki je v zvezi s tiskarjem
tiskarna; tisk-; -arna; izpeljanka
tiskarniški; tiskarn-; -iški; izpeljanka
tiskanje; tisk-; -anje; izpeljanka
tiskalnik; tisk-; -alnik; izpeljanka
tiskovina; tisk-; -ovina; izpeljanka

13.

A skupni ustanovitelj; -ustanovitelj; so-
to, da se soglaša; soglas-; -je

B c)

14.

A ZDA, EU (tudi AFP)

B mešane tvorbe

C Izhodiščni besedni zvezi smo najprej krnili (Z-, d-, A- in E-, u-), nato pa s sklapljanjem tvorili kratice (ZDA in EU).

15. *Po smislu.*

16. francoski: tak, ki je v zvezi s Francozom/Francozi; franco(z)-
-ski; izpeljanka
smernica: to, kar daje/kaže smer; smer-; -nica; izpeljanka
močno: tako, da je (kaj) močno; močn-; -o; izpeljanka
ločen: tak, ki se loči; loč-; -en; izpeljanka
uraden: tak, ki je v zvezi z uradom; urad-; -en; izpeljanka
obdelava: to, da se (kaj) obdela; obdel-; -ava; izpeljanka
nato: na to; na-, -to; /; sklop

17. Primer tvorjenke iz predložne zveze: omrežje
Skladenjska podstava: to, kar je okrog mreže

18.

A novodobnega
informacijsko-komunikacijske
socialno-ekonomsko
poslovno-finančnega
vzgojno-izobraževalnih; srednješolskem; osnovnošolskem
družbenostrukturine; novoveško

B Vrsta tvorjenke: zloženke
Vrsta obrazila: medpona

C ... ker smo jo tvorili iz priredno zložene besedne zveze (po-
slovni in finančni).
... ker smo jo tvorili iz podredno zložene besedne zveze (sred-
nja šola).

19.

A dostopnost; tipkovnica; nadzorovanje; objava; javnost; učinko-
vitost; glasovanje; soočenje;
izvolitev; prepričevanje; marketinški; strankarski; kandidatov
Izpeljanke.

B državnozbornski; oblastiteljen; dobičkonosen; prodajno-pro-
mocijska; civilnodružbeni;
enakopraven; samopredstavitev; koristoljuben; prostovoljen
Zloženke.
prodajno-promocijska
oblastiteljen

C protikandidat; neopredeljen; nadoblast; pododbor; sočlan
Sestavljenke.

C nenazadnje; slejkoprej; malodane; tako rekoč; komajda; bržko-
ne
Sklope.

20. priljubljenost: to, da je (kaj) priljubljeno; priljubljen- (enodel-
na); -ost; izpeljanka
državljski: tak, ki je v zvezi z državljanom; državljan- (eno-
delna); -ski; izpeljanka
kulturno-politični: kulturni in politični; kulturn-, -politični
(dvodelna); -o-; zloženka
javnofinančni: tak, ki je v zvezi z javnimi financami; javn-,
-finanč- (dvodelna); -o-, -ni; zloženka
medosebni: tak, ki je med osebami; -oseb- (enodelna); med-,
-je; tvorjenka iz predl. zveze
domoljuben: tak, ki ljubi dom; dom-, -ljub- (dvodelna); -o-,
-je; zloženka
najbolj prepričljiv: tak, ki prepriča; preprič- (enodelna); -ljiv;
izpeljanka
sokandidat: skupni kandidat; -kandidat (enodelna); so-; sesta-
vljenka
predvsem: pred vsem; pred-, -vsem (dvodelna); /; sklop
blogger: ta, ki bloga; blog- (enodelna); -er; izpeljanka

21. *Po smislu.*

2. SKLOP

RESNIČNI IN IZMIŠLJENI JUNAKI – ZGODOVINA SLOVENSKEGA JEZIKA DO KONCA 18. STOLETJA

3. SKLOP

SLOVENSKI KNJIŽNI JEZIK V 19. IN 20. STOLETJU – OD JEZIKA VISOKE UMETNOSTI DO DRŽAVNEGA JEZIKA

1.

Starejše obdobje slovenskega pisnega jezika	Sv. knjiž.: srednjeveška književnost (srednjelatinška književnosti; junaški ep, islandske sage) Slov. knjiž.: Brižinski spomeniki
Mlajše obdobje slovenskega pisnega jezika	Sv. knjiž.: srednjeveška književnost (npr. španske romance, trubadursko pesništvo, viteški roman, sladki novi slog in Dante) Slov. knjiž.: Celovški, Stiški, Čedadski rokopis ...
Protestantizem	Sv. knjiž.: renesansa Slov. knjiž.: protestantska književnosti
Protireformacija in katoliška obnova	Sv. knjiž.: klasicizem in barok Slov. knjiž.: barok (npr. pridige Svetokriškega)
Obdobje razsvetljenstva	Sv. knjiž.: razsvetljenstvo, predromantika Slov. knjiž.: razsvetljenstvo
1. polovica 19. stoletja	Sv. knjiž.: romantika Slov. knjiž.: romantika

2. polovica 19. stoletja	Sv. knjiž.: realizem in naturalizem; književnost fin de siècle (nova romantika, dekadenca, simbolizem, impresionizem ...) Slov. knjiž.: realizem in naturalizem; slovenska moderna
1. polovica 20. stoletja (do leta 1945)	Sv. knjiž.: književnost 20. stoletja (socialni realizem, nova romantika, simbolizem, ekspresionizem, modernizem: futurizem, konstruktivizem, imažinizem) Slov. knjiž.: nova romantika, simbolizem, ekspresionizem, socialni realizem, konstruktivizem
2. polovica 20. stoletja	Sv. knjiž.: književnost 20. stoletja (eksistencializem, socialistični realizem, magični realizem, postmodernizem) Slov. knjiž.: (eksistencializem, socialistični realizem, intimizem, postmodernizem)

* Tretji stolpec dopolnijo dijaki po smislu.

2.

A Po smislu.

B Na primer:

1. Brižinski spomeniki so nastali med 972 in 1039 na zgornjem Koroškem, uporabljal pa jih je najverjetneje škof Abraham. So prvo ohranjeno zapisano besedilo v slovenščini in dokazujejo, da je obstajala tradicija privzdignjene, slavnostne rabe slovenščine.
2. Celovski (ali Rateški) rokopis iz druge polovice 14. stoletja naj bi nastal v Ratečah. Napisal ga je slovenščine nevešč pisec, namenjen pa je bil duhovniški rabi in širjenju kultivirane slovenske besede.
3. Stiški rokopis iz prve polovice 15. stoletja sta napisala češki menih in njegov učenec. Zadnji je v svoje besedilo vključil veliko narečnih posebnosti, napisan je v gotici, kar je morda vplivalo tudi na Trubarjevo izbiro pisave.
4. Čedadski (ali Starogorski) rokopis naj bi konec 15. stoletja napisal oče Lavrencij s Stare gore pri Čedadu. Tako kot Celovski je bil namenjen cerkveni obredni rabi in je ohranjal izročilo visoke slovenščine.

C · Brižinski spomeniki.

- (Od leta 1807) jih hranijo v Bavarski državni knjižnici v Münchnu.
- Jezikovne značilnosti:
Od sodobne slovenščine se razlikuje v glasovih (nosniki, drugačni šumevci), poleg današnjih oblik obstajajo tudi starejše (npr. zvalnik); ni narečnih sledi; besede so večinoma žive še danes.
- Slogovne značilnosti:
Jasna zgradba, raba sredstev srednjeveške retorike, npr. priredno povezovanje sopomenk; osrednja figura je naštevanje.
- Na primer: Ob Brižinskih spomenikih lahko prepoznamo, da gre za besedilo v slovenščini, ter zaradi hkratne rabe starih in novih oblik sklepamo, da gre za prepis še starejšega besedila. To pomeni, da je izročilo obredne rabe slovenščine obstajalo vse od srednjega veka. Hkrati slog kaže, da je besedilo uporabljal izobraženec in cerkveni dostojanstvenik, kar pomeni, da je bila slovenščina rabljena tudi v slavnostnih položajih.

C Po smislu.

3.

A Primož Trubar: 2008; 500. obletnica rojstva
France Prešeren: 2000; 200. obletnica rojstva
Ivan Cankar 2018, 100. obletnica smrti

B Na primer:

Primož Trubar je napisal prvi knjigi v slovenščini in začel načrtno skrbeti za razvoj knjižne slovenščine. Oblikoval je prvo pisavo in temeljna jezikovna načela. France Prešeren je slovenščino uveljavil kot jezik visoke umetnosti in dokazal, da je v njej mogoče uresničiti najzahtevnejše vsebine in pesniške oblike. Ivan Cankar se je ob prelomnih političnih dogodkih odločno zavzel za jezikovno in kulturno samostojnost Slovencev in nastopil proti poskusom približevanja slovenščine drugim slovanskim jezikom.

C Po smislu.

4. Po smislu, npr. za prvi primer:

A IZBRANA PREDSTAVITEV: JURIJ DALMATIN

B Problemska misel: Brez Dalmatina bi bilo Trubarjevo delo manj odmevno

C Bistveni podatki po posameznih točkah:

- **Oblikovanje SKJ v obdobju protestantizma**:
 - 16. stoletje:
 - Humanizem in renesansa – v ospredju je posameznik, umetnost v ljudskih jezikih.
 - Verske reforme – vrnitev k Svetemu pismu.
 - Trubar: privrženost protestantizmu; neposredni stik vernikov z bogom à potrebna so verska besedila v slovenskem jeziku.
 - Oblikovanje slovenskega knjižnega jezika:
 - Meščanski govor Ljubljane; tedaj bolj dolensko obarvan.
 - Tri temeljna načela: brez pretirane narečnosti, brez samostalniške krnitve, brez tujk.
 - Pisava:
 - Nemška pisava z novim načinom zapisovanja sičnikov in šumevcev.
 - Prvi dve knjigi v gotici, kasneje latinica.
 - Dopolnitve Krelja in Bohoriča à bohoričica.
 - Vpliv protestantskega jezika na kasnejši razvoj SKJ:
 - Temeljna jezikovna načela vplivajo na nadaljnji razvoj SKJ.
 - Jezik je opisan v slovnici.
 - Pisava se uporablja vse do polovice 19. Stoletja.
- **Značilnosti Dalmatinovega jezika, povzetega po Trubarju (s primeri)**

Dalmatin je ohranil temeljna Trubarjeva jezikovna načela, pisavo in prvine njegovega sloga.

- Temeljna jezikovna načela:
 - Ni vnašal primorskih značilnosti (ohranja nekaj Trubarjevih dolenskih, pr. *inu*, *lehku* namesto *ino*, *lahko*; *mejsto*, *Krajlih* namesto *mesto*, *kraljih* ipd.).
 - Ni veliko prevzetih besed ali samostalniške krnitve, pa tudi ne tujk.
- Pisava: uporabljal je Trubarjev način zapisovanja sičnikov in šumevcev, npr. *Iesus*, *fvoj*, *dešhel*.
- Slog: Uporabljal je podobne slogovne figure, npr. t. i. dvojno formulo, npr. *bero in izlagajo*, *kje inu na katerim mejsti* ...

Zakaj je bil/ni bil prevod Svetega pisma najpomembnejše dejanje protestantske književnosti?

- Argumenti ZA:
 - Najobsežnejše in zvrstno najbolj raznovrstno delo → prevod dokazuje izrazno enakovrednost slovensčine drugim jezikom.
 - Ni bila prepovedana → z njo se nadaljuje protestantsko izročilo. /.../
- Argumenti PROTI:
 - Brez prvih knjig tudi prevod Biblije ne bi bil mogoč. /.../

C PREDLOGA

UVOD

Ko govorimo o začetkih slovenskega knjižnega jezika, najprej pomislimo na Trubarja. A ob tem se moramo vendarle vprašati, ali bi bilo Trubarjevo delo brez Dalmatina tako odmevno in pomembno.

NAVEZAVA NA PREJŠNJI ODSTAVEK

NAPOVED VSEBINE TEGA ODSTAVKA

Če želimo odgovoriti na to vprašanje, se moramo najprej ozreti v čas, v katerem je slovenski knjižni jezik nastajal.

16. stoletje je bilo namreč prelomno obdobje, ki je izoblikovalo temelje današnje Evrope. S humanizmom je v ospredje stopil posameznik, renesančna umetnost je do tedaj najvišje cenjeni latinščini ob bok postavila ljudske jezike, številne verske reforme pa so pretresle katoliško cerkev ter zahtevale vrnitev k svetemu pismu. V skladu s tem se je Trubar zavzemal za neposreden stik vernika z bogom, za to pa je bil treba v slovenščino iz latinščine prevesti verske knjige in vernike nauči brati.

NAVEZAVA NA PREJŠNJI ODSTAVEK

NAPOVED VSEBINE TEGA ODSTAVKA

Da bi dosegel ta cilj, je moral najprej oblikovati slovenski knjižni jezik in pisavo. Ker je želel doseči kar največji krog Slovencev, se je naslonil na ljubljanski mestni govor, ki je bil tedaj nekoliko bolj dolensko obarvan. Čeprav ima tako tudi Trubarjev jezik nekaj dolenskih značilnosti, pa si je v svojih besedilih prizadeval upoštevati tri temeljna načela: izogibati se pretirani narečnosti, samostalniški krnitvi in pretirani rabi tujk. Tudi v pisavi se je naslonil na tisti, ki sta bili tedaj v slovenskem prostoru najbolj razširjeni. Prvi knjigi je napisal v nemški gotici, ki jo je slovenščini prilagodil tako, da je določil nov način zapisovanja sičnikov in šumevcev, vse naslednje knjige pa so bile napisane v latinici. Trubarjeva jezikovna načela so bila udeležena v delih drugih protestantskih piscev in opisana v Bohoričevi slovnici, zato je Trubar z njimi pomembno začrtal razvoj slovenskega knjižnega jezika. Pisava, ki sta jo dopolnila Krelj in Bohorič, pa se je kot bohoričica na Slovenskem uporabljala vse do druge polovice 19. stoletja.

NAVEZAVA NA PREJŠNJI ODSTAVEK

NAPOVED VSEBINE TEGA ODSTAVKA

Trubarjeva jezikovna načela, pisavo in slog je v svojem prevodu Biblije sprejel tudi Dalmatin. Tako denimo ob registru ugotovimo, da ni upošteval samostalniške krnitve, da se je izogibal preveč tujkam in da ni mogoče prepoznati značilnosti primorskega govora, temveč je ohranjal Trubarjeve dolenske oblike, npr. *inu, lehku* namesto *ino, lahko*; *mejsto*, *Krajlih* namesto *mesto, kraljih* ipd. Trubarjeva pisava je prepoznavna predvsem v zapisu sičnikov in šumevcev, na primer *Iesus, fvoj, defhel*. Po Trubarju pa se je zgledoval tudi slogovno, saj je pogosto uporabljal tako imenovano dvojno formulo, recimo *bero in izlagajo, kje inu na katerim mejsti ...*

NAVEZAVA NA PREJŠNJI ODSTAVEK

NAPOVED VSEBINE TEGA ODSTAVKA

Prav prevod Svetega pisma pa je po našem mnenju tudi najpomembnejše dejanje protestantske književnosti.

Res je, da prevod ne bi bil mogoč, če Trubar ne bi postavil temeljev slovenskemu knjižnemu jeziku, oblikoval pisave in izobrazil bralcev. Vendar je šele Dalmatin z Biblijo dokončno dokazal, da je mogoče v slovenščino prevesti najrazličnejša in tudi najzahtevnejša besedila, in to pred številnimi drugimi

narodni. Ne nazadnje pa je prav to protestantsko delo, ki se ga je edinega smelo uporabljati tudi v obdobju protireformacije, omogočilo ohranjanje Trubarjevega jezikovnega izročila.

ZAKLJUČEK

Brez Dalmatinove Biblije bi torej ostalo tudi Trubarjevo delo manj odmevno in pomembno za nadaljnji razvoj knjižnega jezika.

Merila za oceno ustnega odgovora (prirejena po Predmetnem izpitnem katalogu za splošno maturo <https://www.ric.si/mma/2017%20M-SLO-2017/2015083113005330/>, str. 15, 16 – dostop 26. 9. 2018):

Vsebina:

- natančna opredelitev in razlaga obravnavanega pojma glede na vprašanje;
- uporaba ustrezne terminologije;
- navajanje konkretnih primerov, ki kaže obvladovanje vsebine.

Zgradba: Besedilo je zaokroženo, njegovi deli so med seboj jasno povezani, in sicer:

- v uvodnem delu je jasno oblikovana problemska misel oz. teza;
- vsi deli besedila so povezani s tezo (ohranja se rdeča nit, ni zastranitev);
- posamezni deli besedila (v zapisu so to odstavki, v govoru so ločeni z daljšimi premori) so smiselno oblikovani (govorijo npr. o novi podtemi, novem vidiku, navajajo argumente oz. protiargumente ...);
- v vsakem novem delu besedila oz. odstavku je navezava na prejšnji odstavek in napoved vsebine, ki bo sledila v tem odstavku;
- v zaključku je jasno oblikovan sklep, ki se navezuje na problemsko misel iz uvoda.

Govorna predstavitev:

- kandidat govori razločno in tekoče (brez zatikanj in prevelikih premorov);
- v besedilu smiselno dela večje oz. manjše premore med posameznimi deli, poudarjene so bistvene informacije, intonacija je ustrezna sporočilu (večinoma padajoča, razen ob odločevalnih vprašanjih ali vzkličnih povedih);
- govori knjižno, z izbiro ustreznih izrazov in skladenjskih vzorcev, ter pravorečno pravilno (morebitne napake takoj popravi);
- nebesedna govorica ustreza javnemu nastopanju.

5. Po smislu.

4. SKLOP

SLOVENŠČINA VČERAJ, DANES, JUTRI

JEZIKOVNO NAČRTOVANJE

1. Po smislu.

2. Po smislu.

3.

A DA, NE, DA, NE, NE

B a, b

C Strokovne podlage za novi nacionalni program za jezikovno politiko.

C Uvodni del poročila je usmerjen predvsem v jezikovno politiko. Strokovnjaki so raziskovali rabo jezika v družbi in pregledali temeljne zakonodajne dokumente, ki na različnih področjih določajo rabo slovenščine. Na podlagi njihovih ugotovitev

bodo odločevalci lahko oblikovali nov nacionalni program za jezikovno politiko in tako zagotovili ustrezen formalni in družbeni status slovenskega jezika.

4. *Po smislu.*

5.

A Glejte razlago v učbeniku na str. 77–78.

B *Po smislu, npr.:* Za izboljševanje jezikovne kulture bi si morali prizadevati vsi, ki uporabljamo slovenščino v zasebnem in javnem življenju. Strokovnjaki naj poskrbijo za sodobne jezikovne priložnosti in jezikovne tehnologije, izobraževalne in druge ustanove naj skrbijo za razvijanje jezikovne zmožnosti učencev, dijakov in študentov, vsak posameznik pa naj si zavestno prizadeva za kultiviranje svojega jezika.

C Z zakoni in drugimi določili je določeno le, kateri jezik se v določenih položajih govori – v našem primeru torej slovenščina. Izbira ustrezne jezikovne zvrsti je odvisna od jezikovne kulture vsakega posameznika. Prizadevamo si, da danem govornem položaju izberemo najustreznejšo jezikovno zvrst.

C *Po smislu.*

6.–9. *Po smislu.*

10.

A Strokovna besedila so večinoma v knjižnem jeziku, saj je to edina socialna zvrst, ki omogoča sporazumevanje po vsej Sloveniji. Strokovna besedila so večinoma zapisana in namenjena vsem, ki o strokovnih temah želijo izvedeti več. Kadar se o teh temah pogovarjamo, uporabljamo knjižni pogovorni jezik.

B *Po smislu.*

11. *Po smislu.*

OKROGLA MIZA

1.–7. *Po smislu.*

5. SKLOP

RETORIKA SKOZI ČAS

ZAKON, UPRAVNA ODLOČBA, STATUT

1.

A a), c), č)

B prvo

Prvo besedilo je bilo objavljeno v časopisu Delo in je namenjeno najširši javnosti oziroma vsem bralcem, ki jih tema zanima.

C AJPES/Ajpes, FURS/Furs, PRS, DDV, VEM, e-VEM/e-vem, EMŠO, ZZZS, ZPIZ

2.

A

- Treba je vključevati podjetniške vsebine v celoten sistem formalnega izobraževanja. Pri tem mora biti poudarek na povezovanju teorije s prakso.
- Uspešni podjetniki.

- Tako da se usposobijo za uvajanje podjetniških metod in jih tudi sami uporabljajo pri svojem delu.
- Fleksibilni/prožni/prilagodljivi; omogočajo naj študij na tujih univerzah.

B *Po smislu.*

3. Č, C, A, B

4. *Po smislu.*

PREDAVANJE

1. *Po smislu.*

2. *Po smislu.*

3.

A 6, 5, 7, 4, 3, 1, 2

B

- ☐ si prizadeva z dobro preudarjenimi uvodnimi mislimi pridobiti naklonjenost poslušalcev.
- ☐ deloma skicira svoj govor.
- ☐ najprej pozdravi poslušalce in jih nagovori.
- ☐ si prizadeva za zborni izreko, jasno artikulacijo, pravilno naglaševanje ...
- ☐ obvlada tempo; govori ne prehitro in ne prepočasi.
- ☐ ima pogled vedno uprt v poslušalce in s pogledom kroži po vseh poslušalcih.
- ☐ z urejenim videzom pokaže, da spoštuje poslušalce.
- ☐ uporablja vidne pripomočke za ponazarjanje, dodatno pojasnjevanje ali podkrepitev svojih utemeljitev (npr. grafične prikaze oz. plakate, videoposnetke, opis poizkusa lahko sočasno demonstrira ..., uporablja makete).

4. *Po smislu.*

5.

A prikazovalna, objektivno, strokovna, govorno

B *Po smislu, npr.:*

- Pol ure.
- V predavanju po navadi želi strokovnjak ali poznavalec določenega področja poslušalcem (učencem, dijakom, študentom ali zainteresirani javnosti) nazorno predstaviti izbrano temo.
- O strokovnih vsebinah.
- V ospredju je stvarna vsebina.
- Načelo nazornosti, jasnosti, natančnosti in objektivnosti.

C 2, 1, 3

6. *Po smislu.*

7. *Po smislu.*